

Pomen digitalnega trženja pri prodaji in promociji turističnih nastanitev

Tina Vukasović

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije

Klemen Očko

Hotel Sava Rogaška

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.1-12>

Ključne besede: digitalni marketing, turizem, promocija

Namen: Raziskava raziskuje vlogo digitalnega trženja in njegovih orodij v turizmu, vključno s študijo primera hotela. Prvi del prispevka se osredotoča na teoretično ozadje, opisuje različna orodja, ki se uporabljajo v panogi, in se osredotoča na tista, ki so še posebej uporabna na področju turizma. V drugem delu prispevka smo želeli preučiti, kako se ta spoznanja odražajo v dejanskem turističnem objektu.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Da bi bolje razumeli, kako se ciljna skupina izbranega hotela obnaša na spletu in družbenih omrežjih, smo se odločili za uporabo kvantitativne raziskovalne metode. Izbrana tehnika zbiranja podatkov je bil anketni vprašalnik. Za ciljno skupino smo izbrali slovensko govoreče goste, ki koristijo izbrani paket »Razvajanje v dvoje«. Gre za paket, namenjen parom, ki so ciljna skupina izbranega hotela. Anketo smo izvedli osebno, na recepciji hotela, v času odjave, tako da smo lahko dobili tudi vtis o samem bivanju.

Ugotovitve: V zadnjih osmih letih prisotnosti v turistični industriji, natančneje v hotelski industriji, je pomen te vrste trženja iz leta v leto bolj očiten, na splošno pa opazamo porast družbenih omrežij in turističnih ponudb na njih. Naša raziskava je to potrdila in pokazala pomen digitalnega trženja v turizmu.

Izvirnost/vrednost: Na podlagi rezultatov in ugotovitev smo pripravili predloge, ki bodo hotelu omogočili oblikovanje digitalne strategije, ki bo pripomogla k povečanju spletne prodaje in krepitvi blagovne znamke.

Zeleno usposabljanje, zeleno zaposlovanje in zeleno transformacijsko vodenje na uspešnost zaposlenih v trgovini na drobno

Elsa Evina

Maloprodajna regija Yogyakarta, Indonezija

Asep Rokhyadi Permana Saputra

Univerza Mercu Buana Yogyakarta

Audita Nuvriasari

Univerza Mercu Buana Yogyakarta

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.13-27>

Ključne besede: Zeleno zaposlovanje, zeleno usposabljanje, zeleno transformacijsko vodenje

Namen: Namen te študije je raziskati, kako zeleno usposabljanje, zeleno zaposlovanje in zeleno transformacijsko vodenje vplivajo na uspešnost zaposlenih v samopostrežni trgovini na drobno v Yogyakarta v Indoneziji.

Zasnova študije: Študija je bila izvedena s kvantitativno metodologijo, z uporabo kvantitativne raziskovalne strategije, in sicer tako, da so bili anketirancem posredovani vprašalniki. V tej raziskovalni populaciji je 214.000 anketirancev, medtem ko je bil s slovnično formulacijo pridobljen vzorec 178 anketirancev. Za odvzem vzorca je bila uporabljena tehnika vzorčenja v grozdih pri verjetnostnem vzorčenju. Z uporabo metodologije modeliranja strukturnih enačb (SEM) na podlagi variance je bila z analitičnim orodjem preverjena veljavnost in zanesljivost programa SmartPLS, različica 4.0.

Ugotovitve: Rezultati raziskave kažejo, da ima zeleno usposabljanje pomemben pozitiven učinek na uspešnost zaposlenih, zeleno zaposlovanje ima pomemben pozitiven učinek na uspešnost zaposlenih, zeleno transformacijsko vodenje pa nima pomembnega učinka na uspešnost zaposlenih.

Izvirnost/vrednost: Ta raziskava prispeva k raziskavam o maloprodajnih podjetjih, kjer se zelo redko izvajajo raziskave, zlasti raziskave o zelenem upravljanju z vidika zaposlenih.

Podjetniško izobraževanje na južnoafriških visokošolskih ustanovah: v prizadevanju za spodbujanje samostojnosti pri študentih

Oluwatoyin Ayodele Ajani
Univerza v Zululandu

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.29-41>

Ključne besede: podjetniško izobraževanje, visoko šolstvo, samostojnost, učni načrt, brezposelnost

Namen: Podjetniško izobraževanje (EE) je v južnoafriških visokošolskih ustanovah deležno vse večje pozornosti, saj lahko v državi, ki se spopada z visoko stopnjo brezposelnosti, spodbuja samostojnost in ustvarjanje delovnih mest. Ta študija preučuje vlogo podjetniškega izobraževanja pri spodbujanju gospodarskega razvoja in zmanjševanju revščine v Južni Afriki.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V študiji je bil uporabljen pristop sistematičnega pregleda, da bi se preučila učinkovitost podjetniškega izobraževanja pri reševanju brezposelnosti, ustvarjanju zaposlitvenih možnosti in spodbujanju gospodarske rasti v Južni Afriki. Namen študije je s sintezo obstoječe literature opredeliti ključne ugotovitve in spoznanja glede vključevanja podjetniškega izobraževanja v prakse poučevanja in učenja v visokošolskih ustanovah.

Ugotovitve: Ugotovitve kažejo, da lahko podjetniško izobraževanje pospeši gospodarsko rast, zmanjša stopnjo brezposelnosti in ublaži pasti revščine v Južni Afriki. Z opremljanjem učencev s podjetniškimi spretnostmi in miselnostjo, lahko podjetniško izobraževanje posameznikom omogoči, da ustanovijo in vzdržujejo mala podjetja ter tako prispevajo h gospodarskemu razvoju in zmanjševanju revščine.

Izvirnost/vrednost: Ta študija prispeva k obstoječi literaturi, saj ponuja vpogled v vlogo podjetniškega izobraževanja pri reševanju družbeno-ekonomskih izzivov v Južni Afriki. Ugotovitve poudarjajo pomen vključevanja podjetniškega izobraževanja v prakse poučevanja in učenja v vseh visokošolskih ustanovah za učinkovito reševanje brezposelnosti in revščine v državi. Študija poudarja, da si morajo deležniki v visokem šolstvu usklajeno prizadevati za prednostno obravnavo podjetniškega izobraževanja, da bi spodbudili gospodarsko odpornost in družbeni napredek v Južni Afriki.

Vpliv usmerjenosti k dosežkom na jasnost ciljev

Noviriani

IAI Yasni Bungo Jambi - Indonezija

Su'aidi Asy'ari

UIN Sulthan Thaha Saifuddin Jambi

Muhamad Taridi

UIN Sulthan Thaha Saifuddin Jambi

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.43-53>

Ključne besede: zasebna islamska srednja šola, jasnost ciljev, usmerjenost k dosežkom, organizacijsko vedenje

Namen: Namen te študije je obogatiti znanstveno paradigmo na področju upravljanja islamskega izobraževanja in raziskati učinek v dosežke usmerjenega sloga vodenja na jasnost ciljev, zlasti v okviru študije organizacijskega vodenja.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Ta študija uporablja kvantitativni raziskovalni pristop z metodo anketiranja. Populacijo sestavljajo vsi učitelji, zaposleni na zasebni islamski srednji šoli v eni od provinc v Indoneziji. Velikost vzorca je bila določena na 120 oseb, izbranih s tehniko območnega vzorčenja. Pri zbiranju podatkov je bil uporabljen vprašalnik z Likertovo lestvico kot osnovnim instrumentom.

Ugotovitve: Raziskava je pokazala, da usmerjenost k dosežkom neposredno pozitivno vpliva na jasnost ciljev. Sklep te študije je, da pristop, usmerjen v dosežke, vpliva na jasnost ciljev islamske zasebne srednje šole v eni od provinc v Indoneziji.

Izvirnost/vrednost: Glede na ta merila ugotovljena t-vrednost (11,11) presega tabelarično t-vrednost (1,98), kar vodi v zavrnitev ničelne hipoteze (H0) in sprejetje alternativne hipoteze (H1). Raziskovalna hipoteza zatrjuje neposreden vpliv k dosežkom usmerjenih vodij islamske zasebne srednje šole (X1) na jasnost ciljev islamske zasebne srednje šole (X2), kar potrjujejo dokazi.

Vpliv programa učenja v kmetijstvu na zaposlitvene možnosti diplomantov

Pinky Flavia Thulisile Ndashe

Univerza v svobodni državi

Ademola Olumuyiwa Omotosho

Centralna univerza za tehnologijo

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.55-70>

Ključne besede: Učenje, zaposlovanje, usposabljanje, model razvoja spretnosti, Owen Sitole College.

Namen: Namen te študije je preučiti učinkovitost programa učenja v kmetijstvu na Owen Sitole College of Agriculture in se pri tem osredotočiti na poglede diplomantov. Z raziskovanjem njihovih izkušenj skuša študija odkriti prednosti in slabosti usposabljanja za pridobitev izobrazbe. Glavni cilj je oceniti zadovoljstvo diplomantov s programom, njegov vpliv na njihovo zaposljivost, pridobljene praktične spretnosti in pomen programa za njihovo trenutno zaposlitev.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V študijo je bilo vključenih 42 udeležencev, pri čemer so bile analizirane njihove demografske značilnosti, vključno s spolom in starostno porazdelitvijo. Z uporabo pristopa mešanih metod je bil cilj študije zbrati celovit vpogled v izkušnje in dožemanje udeležencev o programu učenja v kmetijstvu.

Ugotovitve: Ugotovitve so pokazale, da je 82,1 % udeležencev poročalo o zadovoljstvu s kmetijskim učnim programom na Owen Sitole College of Agriculture, kar kaže na njegovo učinkovitost pri obravnavanju potreb po razvoju spretnosti brezposelnih mladih. Vendar pa si je le 56,1 % diplomantov po zaključku zagotovilo zaposlitev, kar kaže na možnost izboljšanja rezultatov pri iskanju zaposlitve. Čeprav je večina diplomantov pridobila praktične izkušnje na področju poslovnih veščin, upravljanja živine in rutinskih kmetijskih praks, so nekateri udeleženci izrazili potrebo po večjem poudarku na pridobivanju strokovnih in izkustvenih veščin. Na podlagi rezultatov študije je priporočljivo, da se program prilagodi, da bo boljše ustrežal posebnim potrebam prejemnikov, kar bo zagotovilo učinkovitejše in ustrežnejše učno usposabljanje za razvoj kmetijskih spretnosti na Owen Sitole College.

Izvirnost/vrednost: V tej študiji ponujena pronicljiva priporočila lahko vodijo oblikovalce politik pri sprejemanju premišljenih odločitev, kar vodi k boljšim rezultatom za ciljno populacijo, ki je vključena v razvoj učenja. Poleg tega študija prispeva dragocene informacije k obstoječi literaturi in lahko služi kot podlaga za prihodnja raziskovalna prizadevanja v kmetijstvu.

Raziskovanje presečišč umetne inteligence, organizacijskega vedenja in komunikacijske dinamike na sodobnem delovnem mestu

Ioseb Gabelaia

Kauno kolegija Visokošolski zavod

Ramunė Bagočiūnaitė

Kauno kolegija Visokošolski zavod

Viktorija Navickienė

Kauno kolegija Visokošolski zavod

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.71-80>

Ključne besede: Umetna inteligenca, digitalna komunikacija, organizacijsko vedenje, dinamika komuniciranja, inovacije, ravnovesje med delom in zasebnim življenjem, sodobno delovno mesto

Namen: Medtem ko si organizacije prizadevajo izboljšati učinkovitost in produktivnost, je interakcija med umetno inteligenco, organizacijskim vedenjem in komunikacijsko dinamiko na hitro razvijajočem se sodobnem delovnem mestu zapletena. Poleg tega je za spodbujanje uravnoveženega in učinkovitega delovnega mesta potrebno razumevanje posledic tega prepletanja. Zato uporaba tehnologij UI v organizacijskih strukturah prinaša izzive, kot so prilagajanje delovne sile, psihološki vpliv in komunikacijski vzorci. V tej raziskavi je bilo preučeno, kako UI vpliva na organizacijsko vedenje in dinamiko komuniciranja na sodobnem delovnem mestu.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V tej študiji je bila uporabljena mešana metoda za celovito raziskovanje organizacijskega vedenja in komunikacijske dinamike v različnih panogah. Namen tega vprašalnika je bil zbrati izkušnje anketirancev s poudarkom na organizacijskem vedenju in komunikacijski dinamiki. Poleg tega so bili opravljeni poglobljeni intervjuji s ključnimi deležniki ($n = 13$), da bi pridobili dodaten vpogled v dobronamernost in zaupljivost. Ti intervjuji so zagotovili večjo poglobljenost in bogastvo, saj so omogočili vpogled v organizacijska okolja. Ta mešana metodologija je zagotovila kompleksno razumevanje raziskovalnega problema, pri čemer je za izboljšanje analize uporabila kvantitativne in kvalitativne podatke.

Ugotovitve: Ugotovitve raziskave so razkrile poti, kako umetna inteligenca vpliva na organizacijsko vedenje in komunikacijsko dinamiko. Začetna analiza anketnih podatkov in intervjujev je ponudila vpogled v dožemanje zaposlenih ter opredelila morebitne izzive in priložnosti. Ena glavnih značilnosti, ki se je pokazala iz analize podatkov, je nestabilna raven strahu in navdušenja zaposlenih v zvezi z vključevanjem UI. Medtem ko jo mnogi vidijo kot mehanizem za učinkovitost, produktivnost in inovacije, drugi navajajo stisko zaradi sprememb na delovnem mestu in izgube avtonomije. Razumevanje in sprejemanje teh nasprotujočih si spoznanj sta temeljnega pomena za spodbujanje pozitivnega organizacijskega ekosistema za pripravljenost in sprejetje UI.

Izvirnost/vrednost: S preučevanjem vpliva umetne inteligence na odnos zaposlenih, njihovo sodelovanje in vzorce komuniciranja ta raziskava prispeva uporabna spoznanja za organizacije, ki se odločajo za vključevanje umetne inteligence v svoje strukture.

Podpora etični uporabi aplikacij umetne inteligence na univerzah: raziskava na podlagi mnenj študentov

Anca Draghici

Univerza Politehnica v Temišvaru, Romunija

Caius Luminosu

Univerza Politehnica v Temišvaru, Romunija

Angela Repanovici

Univerza Transilvanija v Brasovu, Romunija

Manolis Koukourakis

Univerza na Kreti, Grčija

Valerij Dermol

Mednarodna šola za družbene in poslovne študije, Slovenija

Ilie Mihai Taucean

Univerza Politehnica v Temišvaru, Romunija

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.81-92>

Ključne besede: umetna inteligenca (UI), chatGPT, programske aplikacije UI, univerza, kampanja UI, študenti, raziskava, RespectNET, Erasmus

Namen: Namen raziskave je bil opredeliti izvedljiv način podpore etični uporabi umetne inteligence na univerzah na podlagi ugotavljanja, kako se programska aplikacija ChatGPT uporablja pri izobraževanju na visokošolskih ustanovah in pri študentih različnih smeri.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Raziskovalna metodologija je bila sestavljena iz naslednjih faz: (1) raziskava, ki je temeljila na vprašalniku, zasnovanem ob upoštevanju okvira modela sprejemanja tehnologije (TAM), za zbiranje mnenj študentov o uporabi AI ChatGPT; (2) rezultati raziskave so bili uporabljeni za oblikovanje gradiva za transmedijsko kampanjo AI, pa tudi za določitev najboljših distribucijskih kanalov; (3) po izvajanju transmedijske kampanje AI je bila pripravljena raziskava povratnih informacij, ki je ugotavljala učinkovitost pristopa za oblikovanje etičnega vedenja do programske aplikacije AI na splošno in še posebej do AI ChatGPT.

Ugotovitve: Raziskave kažejo na vrzel pri urejanju etične uporabe aplikacij umetne inteligence v visokem šolstvu. Tako je bila transmedijska kampanja AI dobro sprejeta in cenjena pri vseh kategorijah študentov.

Izvirnost/vrednost: Raziskava je mednarodna in je bila izvedena na visokošolskih ustanovah v Romuniji, Grčiji in Sloveniji (velikost raziskovalnega vzorca, 2942, dokazuje obseg študije). Rezultati raziskave so pokazali in opisali vedenje študentov (kognitivni odziv in namen uporabe) do uporabe AI ChatGPT in uporabnost AI Transmedia Campaign, realizirane v okviru izvajanja projekta RespectNET (2021-1-IT02-KA220-HED-000027578, <https://respectnet.eu/>).

Življenje po COVID-19: Umetna inteligenca v hotelih; poglobljen pregled literature

Nthabiseng B. Khoalenyane

Univerza v Zululandu

Oluwatoyin Ayodele Ajani

Univerza v Zululandu

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.93-104>

Ključne besede: COVID-19, hoteli, umetna inteligenca, model sprejemanja tehnologije (TAM), turizem

Namen: Namen te študije je sistematično pregledati vpliv umetne inteligence (UI) na hotelsko industrijo po konferenci COVID-19 s poudarkom na člankih, objavljenih med letoma 2019 in 2024. Raziskava, ki temelji na modelu sprejemanja tehnologije (TAM), preučuje pomen in uporabo umetne inteligence v panogi, zlasti kot odziv na izzive, ki jih prinaša pandemija.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V študiji je uporabljena interpretativna paradigma in tematska analiza za sintezo ugotovitev iz različnih akademskih revij. Ključne besede, kot so »hoteli«, »turistična industrija«, »COVID-19« in »umetna inteligenca«, so uporabljene za iskanje ustrezne literature. Metodologija vključuje podroben pregled in analizo literature, da bi raziskali, kako tehnologije umetne inteligence povečujejo operativno učinkovitost, kakovost storitev in zmanjšujejo stroške v hotelski industriji.

Ugotovitve: Ugotovitve razkrivajo, da je umetna inteligenca postala ključnega pomena pri prilagajanju hotelskega poslovanja novim tržnim razmeram po konferenci COVID-19. Tehnologije umetne inteligence ponujajo inovativne rešitve, ki so v skladu s spreminjajočimi se pričakovanji potrošnikov in industrijskimi standardi ter prispevajo k izboljšanju izkušenj strank in učinkovitosti poslovanja. Vključevanje umetne inteligence v platforme za upravljanje hotelov in storitev za stranke je bistvenega pomena za okrevanje in prihodnjo rast gostinskega sektorja.

Izvirnost/vrednost: Ta študija prispeva k obstoječi literaturi z vpogledom v vpliv umetne inteligence na hotelsko industrijo po COVID-19. Poudarja pomen tehnologij umetne inteligence pri izboljšanju izkušenj hotelskih strank, operativne učinkovitosti in dobičkonosnosti. Uporaba okvira TAM poudarja pomen zaznane uporabnosti in enostavnosti uporabe pri spodbujanju sprejemanja in trajne uporabe UI v hotelski industriji. Študija priporoča stalne naložbe v tehnologije umetne inteligence in prilagajanje tehnološkemu napredku za izpolnjevanje razvijajočih se potreb strank in zahtev panoge.

Kratke opombe o evropskem zakonu o geografskih označbah: med vplivi na trajnostni razvoj in uporabo umetne inteligence

Federico Domenico Enrico De Silvo
Parthenope Univerza v Neaplju

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.105-111>

Ključne besede: Evropsko pravo geografskih označb, trajnost, umetna inteligenca

Namen: Geografske označbe (GO) v Evropski uniji so - kot je znano - pravno zaščitene označbe, ki poudarjajo edinstvene lastnosti proizvodov, povezane z njihovim krajem izvora; zato lahko GO spodbujajo trajnostne kmetijske prakse, ohranjajo tradicionalno znanje in prispevajo k razvoju podeželja, vendar so kljub temu še vedno prisotna vprašanja pri preverjanju in potrjevanju pristnosti proizvodov z GO. V tem okviru ta članek preučuje prepletanje zakonodaje EU o geografskih označbah s trajnostnimi cilji in morebitno uporabo umetne inteligence pri racionalizaciji skladnosti geografskih označb in krepitvi zaupanja potrošnikov.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Raziskava v ozadju uporablja pristop mešanih metod; dejansko vključuje sistematičen pregled ustrezne zakonodaje in dokumentov politike EU ter kvalitativne študije primerov, ki preučujejo uporabo tehnologij, ki temeljijo na umetni inteligenci (npr. natančno kmetijstvo, spremljanje terroirja, sistemi sledljivosti ...), v vrednostnih verigah geografskih označb.

Ugotovitve: Analiza potrjuje zeleno zapleteno prepletanje med zakonodajo o geografskih označbah in trajnostjo; tako so geografske označbe lahko močno orodje za spodbujanje okoljsko odgovorne proizvodnje, vendar obstoječi okviri morda ne zajemajo v celoti vseh razsežnosti trajnosti; poleg tega študije primerov kažejo obetavnost umetne inteligence pri izboljšanju sledljivosti izdelkov, boju proti goljufigam in podpori informiranih odločitev potrošnikov glede izdelkov z geografsko označbo.

Izvirnost/vrednost: Zato se članek zavzema za bolj celovit pristop k zakonodaji o geografskih označbah, ki vključuje trajnostne metrike, ki presegajo geografsko poreklo, in predlaga, da bi odgovorna uporaba umetne inteligence lahko bistveno okrepila sisteme geografskih označb: priporočila politike bi morala vključevati spodbujanje razvoja etičnih rešitev umetne inteligence za preverjanje geografskih označb, spodbujanje izmenjave podatkov v dobavnih verigah in ozaveščanje potrošnikov o trajnostnih prednostih, povezanih z izdelki z geografsko označbo.

Trajnostna preobrazba na južnoafriških podeželskih univerzah: digitalna perspektiva

Oluwatoyin Ayodele Ajani

Univerza v Zululandu

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.113-127>

Ključne besede: digitalna transformacija, trajnost, južnoafriške podeželske univerze, transformativna teorija, teorija UTAUT, vključujoče izobraževanje

Namen: Ta študija raziskuje odnos med digitalno preobrazbo in trajnostjo na južnoafriških podeželskih univerzah, pri čemer se osredotoča na učinke digitalnih tehnologij na izobraževalce, študente, upravo, oblikovalce politik in skupnost. Njen cilj je razumeti posledice za vključujoče izobraževanje, ohranjanje kulture in gospodarsko krepitev v edinstvenem kontekstu južnoafriških podeželskih skupnosti.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V raziskavi sta uporabljena transformativni okvir in enotna teorija sprejemanja in uporabe tehnologije (UTAUT) za analizo dinamike pri sprejemanju digitalnih orodij. Poudarja strateško načrtovanje, naložbe v infrastrukturo, usposabljanje in oblikovanje vključujoče politike kot ključne sestavine za učinkovito digitalno vključevanje. Študija poudarja tudi pomen stalnega spremljanja in vrednotenja za zagotovitev uspešne uskladitve digitalnih pobud s trajnostnimi cilji.

Ugotovitve: Ugotovitve kažejo, da so strateške naložbe v digitalno infrastrukturo, celoviti programi usposabljanja in vključujoče politike bistvenega pomena za učinkovito vključevanje digitalnih tehnologij na podeželskih univerzah. Študija poudarja potencial digitalne preobrazbe za krepitev vključujočega in pravičnega izobraževanja, odpravljanje razlik in spodbujanje celostnega razvoja podeželskih univerz. Poudarja tudi pozitiven vpliv na ohranjanje kulture in krepitev ekonomske moči v podeželskih skupnostih.

Izvirnost/vrednost: Ta študija preučuje digitalno preobrazbo v kontekstu južnoafriških podeželskih univerz in ponuja dragocen vpogled v to, kako lahko digitalne tehnologije izkoristimo za spodbujanje trajnosti. Raziskava se osredotoča na edinstvene izzive in priložnosti podeželskih skupnosti ter se zavzema za transformativni pristop, ki izboljšuje izobraževanje, opolnomoči skupnosti in prispeva k trajnostnemu visokemu šolstvu v Južni Afriki in drugod.

Upravljanje projektov in sposobnost preživetja podjetja: študija primera

Aleš Trunk

Mednarodna šola za družbene in poslovne študije, Slovenija

Aljoša Gačnik

SG Automotive, Slovenija

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.129-141>

Ključne besede: poslovno vodenje, vodenje projektov, razvoj projektov, upravljanje stroškov, upravljanje človeških virov

Namen: Ta študija raziskuje ključno vlogo projektnega vodenja pri izboljšanju operativne sposobnosti podjetja, pri čemer se osredotoča na slovensko podjetje avtomobilske industrije kot študijo primera. Raziskava podrobno preučuje učinkovitost projektnega upravljanja in upravljanja virov ter njegovo neposredno povezanost s poslovno uspešnostjo podjetja v kontekstu nenehno razvijajočega se globalnega trga. Študija s konkretnimi primeri projektov zagotavlja konkretne dokaze o tem, kako lahko učinkovito projektno vodenje spodbuja poslovni uspeh.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Študija vključuje kvalitativne in kvantitativne analize, pri čemer je uporabljen pristop mešanih metod. Jedro naše raziskave predstavlja študija primera izbranega podjetja, ki se je pred kratkim lotilo pomembnega organizacijskega prestrukturiranja, da bi se prilagodilo naraščajočim projektnim zahtevam. Študija se s podrobno analizo, intervjuji, anketami in primerjavo modelov projektnega vodenja pred reorganizacijo in po njej ukvarja z optimizacijo projektnih virov ter njenim vplivom na konkurenčnost in tržni položaj podjetja. Uporabljamo opisno statistiko, inferenčno statistiko in vsebinsko analizo, da bi zagotovili celovito razumevanje podatkov.

Ugotovitve: Raziskava je pokazala, da sistematično projektno vodenje pomembno prispeva k učinkovitosti in konkurenčnosti podjetja. Ključne ugotovitve vključujejo večjo učinkovitost projektne skupine, zmanjšanje stroškov in večjo konkurenčnost na svetovnem trgu. Poleg tega študija poudarja pomen strukturirane projektne pisarne in zanesljivega upravljanja virov pri doseganju in preseganju načrtovanih poslovnih rezultatov. Konkretni primeri iz določenih projektov prikazujejo, kako so bili izzivi obravnavani in rešeni, ter zagotavljajo praktična spoznanja za podobna okolja.

Izvirnost/vrednost: Ta študija prispeva izviren vpogled v strateško izvajanje projektnega vodenja v konkurenčnem industrijskem sektorju. S povezovanjem teoretičnega znanja s praktično uporabo v avtomobilski industriji raziskava ponuja dragocene poglede na izboljšanje praks projektnega vodenja za povečanje sposobnosti preživetja in uspešnosti organizacije. Poleg tega ugotovitve študije o optimizaciji virov in strateškem projektne vodenju zagotavljajo temeljni okvir za prihodnje raziskave in praktično uporabo v podobnih industrijskih okoljih. Podrobni primeri študij primerov povečujejo praktično pomembnost ugotovitev.

Izpopolnjevanje izobraževalcev in delavcev na daljavo: razmisleki o evropski certifikacijski shemi

Maria Boatcă

Univerza Politehnica v Temišvaru

Anca Draghici

Univerza Politehnica v Temišvaru

Caius Luminosu

Univerza Politehnica v Temišvaru

Cornelia Baera

Univerza Politehnica v Temišvaru

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.143-150>

Ključne besede: Izobraževanje in delo na daljavo, metodologija usposabljanja, analiza vrzeli v znanju in spretnostih

Namen: Zadnja desetletja so zaznamovale velike spremembe v načinu poučevanja, učenja in dela. Tehnološki napredek, gospodarske krize, nepričakovani dogodki, kot je pandemija Covid-19, in vse večja priljubljenost spletnega izobraževanja so le nekateri od dejavnikov, ki so povzročili, da se vse bolj uveljavljata delo in izobraževanje na daljavo. Tako se je pojavila potreba po izpopolnjevanju izobraževalcev ter delavcev in vodij na daljavo, saj so za delo in poučevanje na daljavo in v hibridnih okoljih potrebna številna znanja z različnih področij, ki se bistveno razlikujejo od znanj, značilnih za sam poklic. V tem kontekstu je razvoj sistema certificiranja za izobraževalce, delavce in menedžerje na daljavo ustrezna potreba.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Ta članek zajema znanstveni postopek ugotavljanja vrzeli v znanju in spretnostih izobraževalcev, delavcev in vodij na daljavo, ki mu sledijo metodološki vidiki razvoja programa usposabljanja. Poleg tega je v članku predstavljen rezultat programa usposabljanja, ki mu sledi razmislek o pomenu certificiranja kot končnega dosežka programa usposabljanja.

Ugotovitve: Predlagana metodologija je omogočila zasnovo celovitega in dobro prilagojenega sklopa tečajev, ki so bili zasnovani ob upoštevanju posebnosti profila udeležencev usposabljanja (učee se osebe).

Zaposlovanje in upravljanje talentov v sodobnem svetu z uporabo umetne inteligence

Anastasia Kiritsi

Univerza Zahodna Atika, Oddelek za inženirstvo in promet

Vasilis Adamantidis

Univerza Zahodna Atika, Oddelek za inženirstvo in promet

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.151-157>

Ključne besede: zaposlovanje, upravljanje talentov, umetna inteligenca, upravljanje človeških virov, aplikacije umetne inteligence, demografija delovne sile, postopki zaposlovanja

Namen: Ta raziskava se osredotoča na izvajanje umetne inteligence na teh področjih, pri čemer se ukvarja z demografskimi značilnostmi, omejitvami talenta in etičnimi vprašanji. Študija se je opirala na sekundarne kvalitativne raziskovalne metode in naslednje zbirke podatkov: ProQuest, Google Scholar, Scopus in Web of Science. Petindvajset publikacij je bilo izbranih na podlagi naslednjih meril za vključitev in izključitev.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Namen prispevka je obravnavati in oceniti različne možnosti in posledice uporabe umetne inteligence v procesih zaposlovanja in upravljanja talentov. Tako se bolj ukvarja s sedanjo in prihodnjo uporabo UI, prednostmi in slabostmi njenega izvajanja ter s tem, kako jo pravilno in etično uporabiti v teh vlogah.

Ugotovitve: V tej raziskavi je bila uporabljena sekundarna kvalitativna raziskovalna metoda, s katero so bili zbrani in analizirani že obstoječi kvalitativni podatki o umetni inteligenci pri zaposlovanju in upravljanju talentov. Študija vključuje kritičen in analitičen pregled stanja in razvojnih trendov UI na teh področjih ter opredelitev vrzeli in smeri nadaljnjih raziskav.

Izvirnost/vrednost: Študija kaže, da lahko umetna inteligenca izboljša kakovost, učinkovitost, uspešnost in pravičnost zaposlovanja in upravljanja talentov z avtomatizacijo, optimizacijo in personalizacijo procesov. Vendar je bilo ugotovljeno, da je učinek UI odvisen od kakovosti podatkov, uporabljenega algoritma in okolja, v katerem se izvaja. UI ima tudi tveganja in omejitve, kot so zasebnost, varnost, odgovornost in pravni problemi.

Analiza razvijajočih se tehnologij in vpliv pametnega ladijskega prometa na prihodnjo delovno silo v pomorski industriji

Anastasia Kiritsi

Univerza Zahodna Atika, Oddelek za inženirstvo in promet

Vasilis Adamantidis

Univerza Zahodna Atika, Oddelek za inženirstvo in promet

Theodosios Stamatellos

Register Lloyds

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.159-168>

Ključne besede: Razvijajoče se tehnologije, pomorska tehnologija, pametni ladijski promet, internet stvari, umetna inteligenca, veriženje blokov, avtonomna plovila, trajnost v ladijskem prometu, prihodnji vpliv na delovno silo

Namen: V pomorski industriji se faza spreminja v smeri pametnega ladijskega prometa, kjer se uporabljata internet stvari in umetna inteligenca. Pravo vprašanje se je vrtelo okoli vpliva teh tehnologij na prihodnje zaposlene na ladjah in v ladijskem prometu. Razlog je razumeti, kako ta hitro spreminjajoči se tehnološki svet vpliva na te pomorske strokovnjake.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Sistematični pregled je bil opravljen v skladu s sistemom PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses). Namen pregleda literature je bil analizirati obsežen spekter od akademskih publikacij do poročil industrije in belih knjig, da bi ... Preučene so bile študije primerov Smart Shipping, da bi zagotovili praktično znanje o vključevanju interneta stvari in umetne inteligence v pomorske operacije.

Ugotovitve: Rezultat analize je bilo raznoliko in spreminjajoče se tehnološko okolje, vključno z veriženjem blokov, umetno inteligenco, internetom stvari, avtonomnimi plovili in inovacijami, ki jih poganja trajnost. Uporaba aplikacij veriženja blokov omogoča doseganje večje preglednosti, medtem ko razvoj na podlagi umetne inteligence prinaša izboljšave na področju navigacije, logistike in vzdrževanja. Uvedba interneta stvari omogoča preoblikovanje industrijskih panog z zbiranjem podatkov v realnem času. Avtonomna plovila ponujajo tako izzive kot priložnosti, ki naj bi vplivale na delovna mesta v pomorstvu. Inovacije na področju trajnostnega razvoja so namenjene čistim energijam in bolj ekološki uporabi. Študije primerov pametnega ladijskega prometa so pokazale različne pozitivne rezultate uvajanja aplikacij interneta stvari in umetne inteligence, ki se uresničujejo v smislu povečanja operativne učinkovitosti do težav s prilagajanjem delovne sile.

Izvirnost/vrednost: Prispevek osvetljuje pomorsko okolje in njegov potencialni vpliv na določanje prihodnje delovne sile. Strategije za spopadanje s spremembami, kot so sprememba delovnih vlog, strategija prilagajanja delovne sile in premagovanje izzivov, je treba obravnavati kot bistvene. Medtem ko prednosti, ki izhajajo iz tehničnega razvoja, podjetjem omogočajo koristi, kar zadeva učinkovitost, pa manjkajoče priložnosti za poklicno pot v pomorstvu pomenijo, da so aktivni ukrepi za krepitev zmogljivosti delovne sile postali neizogibni. Dokument se zaključuje s priporočili za oblikovalce politik, predstavnike industrije in raziskovalce, ki lahko pomagajo pri uspešnem ukrepanju na spreminjajočih se področjih, povezanih z uporabo tehnologije, ki vključuje pomorske dejavnosti.

Poznavanje, uporaba in dojemanje orodij z umetno inteligenco v visokem šolstvu

Anna Nikoulina

Univerza za uporabne znanosti in umetnost Severozahodna Švica

Anna Caroni

Univerza za uporabne znanosti in umetnost Severozahodna Švica

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.169-181>

Ključne besede: visoko šolstvo, umetna inteligenca, poučevanje, učenje

Namen: Orodja, ki jih poganja umetna inteligenca, in uporaba teh orodij pri poučevanju in učenju se eksponentno povečujejo. Čeprav obstaja več študij, ki preučujejo, kako učenci uporabljajo orodja z umetno inteligenco za učenje, so rezultati neprepričljivi. Namen te študije je bolje razumeti poznavanje in uporabo različnih orodij, ki jih poganja umetna inteligenca, pri učenju s strani študentov ter pridobiti boljši vpogled v stališča študentov o prednostih in tveganjih uporabe orodij, ki jih poganja umetna inteligenca, v izobraževalnem okolju.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V študiji je bila uporabljena anketa za razumevanje in primerjavo stopnje poznavanja in uporabe orodij z umetno inteligenco med študenti prvega in zadnjega letnika univerze. Poleg tega je bilo več vprašanj posebej osredotočenih na pomisleke študentov glede uporabe umetne inteligence pri študiju.

Ugotovitve: Rezultati kažejo, da so študenti prvega letnika pred začetkom študija bolje poznali orodja umetne inteligence, medtem ko so študenti zadnjega letnika te tehnologije uporabljali globlje in bolj raznoliko. Kljub izraženim pomislekom študija ne potrjuje prepričljivo negativnih vplivov na zavzetost študentov ali razvoj veščin kritičnega mišljenja. Čeprav je študija pokazala, da se študenti dobro zavedajo splošnih omejitev uporabe umetne inteligence, se niso počutili dobro podprte ali obveščene o tem, kako lahko orodja, ki jih poganja umetna inteligenca, uporabljajo pri svojem študiju, in so izrazili potrebo po večji podpori in usmerjanju s strani univerze.

Izvirnost/vrednost: Ugotovitve raziskave imajo pomembne posledice za izobraževalne ustanove in oblikovalce politik, ki si prizadevajo za učinkovito uporabo umetne inteligence za izboljšanje učnih izkušenj, hkrati pa obravnavajo pomisleke in preference v tem hitro razvijajočem se izobraževalnem okolju.

Vpliv tehnologije na trajnost poslovanja naftnih podjetij v Nairobiju, Kenija

Charles Mutisya
Mount Kenya University

Isaac Gachanja
Mount Kenya University

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.183-192>

Ključne besede: tehnologija, konkurenčnost, trajnost poslovanja

Namen: Za trajnostni razvoj se vse bolj zanimajo številni strokovnjaki s področja strateškega upravljanja. Tehnologija zagotavlja motečo konkurenčno prednost, ki je za podjetja bistvena za uspeh v težavnem okolju, kjer se pravila in strategije občasno spreminjajo. Med trgovci z nafto v Keniji je malo konkurence, saj vlada nadzoruje cenovno strategijo. Glavni cilj študije je bil ugotoviti vpliv tehnologije na trajnost poslovanja v naftnih podjetjih v Nairobiju v Keniji. Študija je temeljila na teoriji dinamičnih zmogljivosti. Ta študija je pri raziskovanju uporabila opisno raziskovalno zasnovu.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V študijo je bilo vključenih 60 podjetij za trženje nafte v Nairobiju. V študiji so bili izbrani vodje enot za poslovni razvoj iz vsakega podjetja za trženje nafte. Ker je bila populacija majhna, je bil sprejet popis, saj je bil to najprimernejši pristop. Primarni podatki so bili zbrani s pomočjo vprašalnikov, pri čemer so bili uporabljeni standardni vprašalniki z vprašanji zaprtega tipa, s katerimi so bile zajete pomembne informacije o anketirancih. Za določitev vpliva tehnologije na trajnost poslovanja v naftnih podjetjih v Nairobiju je bila uporabljena enostavna linearna regresija.

Ugotovitve: Tehnologija je pozitivno in pomembno vplivala na trajnost poslovanja podjetij za trženje nafte. Študija je pokazala, da krepitev tehnologije povečuje konkurenčnost in s tem trajnost poslovanja podjetij za trženje nafte.

Izvirnost/vrednost: Študija priporoča uporabo improvizirane tehnologije za vse procese in storitve podjetij za trženje nafte.

Raziskovanje ključnih dejavnikov, ki vplivajo na modne preference, in vloga oglaševanja v družbenih medijih v mestu Koronadal, Južni Cotabato, Filipini

Jayson Diaz

Fundacija Green Valley College

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.195-207>

Ključne besede: družbeni mediji, moda, oglaševanje

Namen: Namen te študije je raziskati vpliv oglaševanja v družbenih medijih na modne preference potrošnikov v mestu Koronadal v Južnem Cotabatu na Filipinih. Z analizo medsebojnega vpliva med različnimi platformami družbenih medijev in vedenjem potrošnikov želi raziskava ponuditi vpogled v to, kako digitalno oglaševanje oblikuje modne preference in pomaga podjetjem optimizirati njihove trženjske strategije.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V študiji je bil uporabljen pristop mešanih metod, ki je združeval kvantitativne in kvalitativne analize. Proučeni so bili socialno-ekonomski profili anketirancev, da bi ugotovili demografske trende. Opravljene so bile korelacijske in regresijske analize za oceno razmerja med oglaševanjem v družbenih medijih in modnimi preferencami potrošnikov, s poudarkom na vplivu različnih oglaševalskih elementov, kot sta »informacije, ustvarjene s strani prodajalca«, in »elektronsko ustno izročilo«.

Ugotovitve: Raziskava je pokazala, da so ženske, stare od 26 do 50 let, z nizkimi dohodki, prevladujoča demografska skupina potrošnikov mode v Koronadalu. Glavne platforme za oglase, povezane z modo, so bile Facebook, Instagram in YouTube. Korelacijska analiza je pokazala zmerno povezanost med oglaševanjem v družbenih medijih in preferencami potrošnikov, regresijska analiza pa je kot pomembna dejavnika, ki vplivata na modne preference potrošnikov, opredelila »informacije, ustvarjene s strani prodajalca« in »elektronsko ustno izročilo«. »Pridobivanje informacij«, »zaznana kakovost« in »zaznano tveganje« so pokazali manjše učinke in niso dosegli statistične pomembnosti.

Izvirnost/vrednost: Ta študija omogoča podrobno razumevanje vloge oglaševanja v družbenih medijih pri oblikovanju modnih preferenc potrošnikov. S poudarjanjem učinkovitosti posameznih oglaševalskih elementov in platform raziskava ponuja dragocen vpogled podjetjem, ki želijo izpolniti svoje strategije digitalnega trženja. Ugotovitve prispevajo k širšemu diskurzu o vedenju potrošnikov v digitalni dobi, saj poudarjajo pomen prilagojenih oglaševalskih pristopov za učinkovito vključevanje in vplivanje na modne potrošnike.

Raziskovanje spletnega izobraževanja za krožno gospodarstvo: analiza vsebine in didaktični pristopi pri predmetih o ravnanju s plastičnimi odpadki

Špela Dermol

Inštitut za celulozo in papir, Ljubljana

Valerij Dermol

Mednarodna šola za družbene in poslovne študije, Celje

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.209-222>

Ključne besede: Krožno gospodarstvo, ravnanje s plastičnimi odpadki, spletno izobraževanje, trajnostne prakse, didaktični pristopi

Namen: Vse večji poudarek na trajnostnih praksah pri ravnanju s plastičnimi odpadki poudarja pomen izobraževanja in usposabljanja pri spodbujanju krožnega gospodarstva. Namen tega članka je pojasniti ključno vlogo pobud za ozaveščanje in krepitev zmogljivosti, ki so postale ključne pri prehodu družb na bolj trajnostne gospodarske modele, zlasti na področju ravnanja s plastiko.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Ta članek raziskuje razpoložljivost, vsebino in metodološke okvire spletnih tečajev, namenjenih krožnemu gospodarstvu in vprašanjem, povezanim s plastiko. Glavni cilj je razviti celovit teoretični okvir, ki pojasnjuje, kako so ti tečaji zasnovani za povečanje ozaveščenosti o izzivih, povezanih s plastiko, razširjanje ustreznega znanja in izobraževanje javnosti o možnih rešitvah.

Ugotovitve: Analiza se osredotoča na strukturo, vsebino in pedagoške metodologije teh tečajev, da bi ocenila njihovo učinkovitost pri informiranju in vključevanju učencev. Ocenjuje, kako učinkovito ti tečaji krepijo zmožnosti učencev za reševanje izzivov, povezanih s plastiko, in jih opremljajo z veščinami, potrebnimi za spodbujanje inovacij v vrednostni verigi plastike.

Izvirnost/vrednost: Medtem ko sta ozaveščanje in krepitev zmogljivosti bistvena za napredek krožnega gospodarstva, so sistemske spremembe proizvodnih in potrošniških vzorcev prav tako ključnega pomena. Vključevanje naprednih metod recikliranja, rešitev na področju obnovljivih virov energije in tehnologij za zajemanje ogljika lahko bistveno zmanjša ogljični odtis industrije plastike. Celovit pristop, ki celovito obravnava življenjski cikel plastike - od zasnove do odlaganja -, je bistvenega pomena za doseganje resnično krožnega in podnebno nevtralnega gospodarstva.

Izkoriščanje informacijskih tehnologij za organizacijsko učenje in upravljanje znanja: izboljšanje dostopa in izobraževalnih rezultatov za podeželske študente

Oluwatoyin Ayodele Ajani
Univerza v Zululandu

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.223-238>

Ključne besede: Informacijske tehnologije, organizacijsko učenje, upravljanje znanja, podeželske univerze, socialna pedagogika

Namen: Ta študija raziskuje vlogo informacijskih tehnologij pri krepitvi organizacijskega učenja in upravljanja znanja na južnoafriških podeželskih univerzah, da bi izboljšali dostop in rezultate izobraževanja za podeželske študente. Raziskava se osredotoča na to, kako lahko digitalna orodja ustvarijo pravičnejša učna okolja in obravnavajo edinstvene izzive, s katerimi se soočajo podeželske institucije.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Opravljen je bil pregled literature od leta 2000 do leta 2024 z uporabo teorije difuzije inovacij in okvira socialne pedagogike za analizo vpliva digitalnih platform na organizacijsko učenje in upravljanje znanja na podeželskih univerzah. V študiji je preučeno, kako lahko ta orodja pomagajo premestiti vrzel med podeželskimi in mestnimi študenti ter obravnavati izzive omejenih virov in digitalnih razlik.

Ugotovitve: Študija ugotavlja, da lahko informacijske tehnologije z orodji, ki spodbujajo vključevanje in sodelovanje, bistveno izboljšajo organizacijske procese učenja in upravljanje znanja na podeželskih univerzah. Digitalne tehnologije lahko ob premišljenem izvajanju pomagajo zmanjšati razlike v izobraževanju, saj izboljšujejo dostop do virov in podpirajo sodelovanje med študenti v mestih in na podeželju. Raziskava kaže, da je strateški pristop k uvajanju tehnologije, prilagojen lokalnim razmeram, ključen za doseganje pravičnejših izobraževalnih rezultatov.

Izvirnost/vrednost: Ta raziskava zagotavlja dragocene informacije za oblikovalce politik in vodje v izobraževanju o tem, kako uporabiti informacijske tehnologije za spodbujanje socialne pravičnosti v izobraževanju. Študija se osredotoča na podeželske univerze v Južnoafriški republiki in poudarja pomen reševanja infrastrukturnih izzivov in izzivov v zvezi z viri ob hkratni uporabi digitalnih orodij za spodbujanje vključevanja in pravičnosti. Ugotovitve ponujajo praktične strategije za povečanje učinkovitosti digitalnih platform pri izboljšanju izobraževalnih rezultatov za tradicionalno slabo preskrbljene skupnosti.

Internacionalizacija v visokem šolstvu: postkovidni trendi mobilnosti študentov (študija primera držav EUROMED)

Nada Trunk Širca

*Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije,
Univerza na Primorskem & EMUNI, Slovenija*

Anica Novak Trunk

Mednarodna šola za družbene in poslovne študije, Slovenija

Touhami Abdouli

Univerza Sousse, Tunizija

Anwar Kawtharani

Libanonska mednarodna univerza, Bejrut, Libanon

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.293-251>

Ključne besede: Evro-sredozemske države, internacionalizacija, mobilnost študentov, obdobje po COVID-19 in mobilnost študentov

Namen: Članek obravnava trende v internacionalizaciji visokega šolstva v evro-sredozemski regiji (EUROMED) s posebnim poudarkom na mobilnosti študentov kot gonilni sili pri spodbujanju čezmejnega akademskega sodelovanja.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Raziskava uporablja podatke Unesca za analizo vzorcev gibanja študentov v 23 evro-sredozemskih državah. Obravnava ključne dejavnike, ki vplivajo na te trende, vključno z gospodarskimi spodbudami, geopolitično stabilnostjo in kulturnimi povezavami. Ocenjuje tudi vpliv pandemije COVID-19 na mednarodno mobilnost študentov in prilagajanje fizičnih, virtualnih in kombiniranih oblik mobilnosti novim razmeram.

Ugotovitve: Ugotovitve poudarjajo, da je fizična mobilnost še vedno bistvenega pomena, vendar pa je vzpon virtualnih in kombiniranih možnosti mobilnosti po pandemiji uvedel bolj vključujoče in dostopne študentske poti. Ta premik povečuje odpornost in prilagodljivost okvirov internacionalizacije v regiji EUROMED ter omogoča močnejši odziv na nihajoče globalne razmere.

Izvirnost/vrednost: Ta študija ponuja celovit pogled na edinstven kulturni, geopolitični in izobraževalni kontekst regije EUROMED. Poudarja pomen inovativnih modelov mobilnosti pri oblikovanju bolj vključujočega pristopa k internacionalizaciji, ki lahko kljubuje zunanjim izzivom, zlasti v postpandemičnem okolju.

Imbento-Ry: Ocenjevanje vloge zavezanosti osebja k štetju zalog na učinkovitost upravljanja zalog v restavraciji s hitro prehrano

Joel Mark Rodriguez

Rizal Tehnološka univerza

Lourdes Q. Palallos

Rizal Tehnološka univerza

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.253-271>

Ključne besede: Zavzetost zaposlenih, štetje zalog, upravljanje zalog, restavracija s hitrimi storitvami, točnost zalog

Zasnova študije/metodologija/pristop: Pri tem je bila uporabljena kvantitativna zasnova, zlasti deskriptivna korelacijska zasnova, pri čemer je bila uporabljena tehnika namenskega vzorčenja za zbiranje podatkov od 171 anketirancev s pomočjo strukturiranega vprašalnika, ki je bil pripravljen sam, in uporaba naslednjih statističnih orodij, kot so povprečje, Pearsonova korelacija in regresijska analiza, da bi odkrili povezavo med zavzetostjo osebja in učinkovitostjo upravljanja zalog v restavraciji s hitro prehrano.

Ugotovitve: Razkriva se močna ali pozitivna korelacija med zavzetostjo strežnega osebja in učinkovitostjo upravljanja zalog v restavracijah s hitro prehrano. Ključni dejavniki, ki vplivajo na zavzetost strežnega osebja, so programi usposabljanja, mehanizmi priznavanja in povratnih informacij, standardizirani postopki, razpoložljivost virov in organizacijska kultura. Regresijska analiza poudarja, da tako zavzetost strežnega osebja kot tudi dejavniki, ki k temu prispevajo, pomembno povečujejo učinkovitost upravljanja zalog.

Izvirnost/vrednost: Edinstvenost te študije je v tem, da raziskuje povezavo med zavzetostjo osebja v službi in učinkovitostjo upravljanja z zalogami v obratih zasebnega sektorja na določenem območju, ki ga pokriva Quezon City na Filipinih. Ta poudarek v dosedanjih raziskavah še ni bil obravnavan. Opredeljeni so dejavniki, ki pomembno vplivajo na zavzetost osebja in učinkovitost upravljanja zalog, vključno z usposabljanjem, priznanjem, standardiziranimi postopki, razpoložljivostjo virov in organizacijsko kulturo. Kvantitativni deskriptivno-korelacijski pristop predstavlja uporabne podatke, s katerimi je mogoče ukrepati, saj prikazuje močno povezavo med temi spremenljivkami. Avtorji so menedžerjem ponudili praktične načine za izboljšanje zavzetosti servisnega osebja in optimizacijo postopkov inventarizacije za zmanjšanje stroškov in izboljšanje operativne učinkovitosti, zlasti v filipinskem okolju industrije QSR.

Vpliv družbenih medijev na vedenje starejših srednješolcev pri porabi za načrt finančnega upravljanja

Joel Mark Rodriguez

Rizal Tehnološka univerza

Christine Velez

Rizal Tehnološka univerza

Lourdes Palallos

Rizal Tehnološka univerza

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.273-286>

Ključne besede: vpliv družbenih medijev, vedenje pri porabi, načrt finančnega upravljanja

Namen: Ta članek se osredotoča na naraščajoči vpliv družbenih medijev na finančno vedenje dijakov višjih letnikov srednje šole in uporablja študijo primera dijaka Manile, ki je bil izpostavljen družbenim pričakovanjem, odnosu do porabe in zaznanemu nadzoru. Družbeni mediji veljajo za novo priložnost za učenje o financah, vendar se nagibajo k spodbujanju potrošniških teženj, povezanih z impulzivnim kupovanjem. Zato je cilj raziskovalne vrzeli v obstoječih študijah podrobno opredeliti mehanizme, s katerimi družbeni mediji vplivajo na porabo študentov.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Uporabljena je bila deskriptivno-korelacijska metoda, pri čemer so bili s strukturiranimi vprašalniki pridobljeni odgovori 308 srednješolcev. To je omogočilo oceno korelacij med vplivom družbenih medijev, finančnimi stališči dijakov, subjektivnimi normami, zaznanim nadzorom in vzorci vedenja pri porabi.

Ugotovitve: Ključne ugotovitve kažejo na dobro povezanost med izpostavljenostjo študentov družbenim medijem in njihovim vedenjem pri porabi, kar kaže, kako digitalne platforme vplivajo na finančni odnos in sprejemanje odločitev. Vključitev izobraževalnega upravljanja financ v šolske učne načrte bi učence podprla pri učenju kritičnega in odgovornega razmišljanja o svojih financah. Vendar ta presečna študija omejuje posploševanje in zahteva program longitudinalnih raziskav na tem področju.

Izvirnost/vrednost: Ta članek prispeva k obstoječi literaturi, ki temelji na posebnih mehanizmih o vplivu družbenih medijev na vedenje študentov glede porabe, zlasti v okviru Manile. Navaja praktično vrednost vključevanja finančnega izobraževanja v šolske programe, spodbujanja medijske pismenosti in finančne odgovornosti pri učencih, da bi spodbudili samostojnost in dolgoročno davčno ozaveščenost.

Razsežnosti in mehanizmi vključevanja zainteresiranih strani projekte razvoja mest

Juha-Antti Rankinen

Oddelek za industrijski inženiring in management, Univerza v Oulu

Harri Haapasalo

Oddelek za industrijski inženiring in management, Univerza v Oulu

Sari Hirvonen-Kantola

Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Oulu

Mikko Holm

Oddelek za industrijski inženiring in management, Univerza v Oulu

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.287-303>

Ključne besede: vključevanje deležnikov, medorganizacijsko sodelovanje, mehanizmi vključevanja, projekt urbanega razvoja, projektno vodenje

Namen: Namen te raziskave je razširiti vključevanje zainteresiranih strani v okviru projektov urbanega razvoja. Cilj je opredeliti ključne mehanizme vključevanja in dejavnosti, potrebne za produktivno sodelovanje zainteresiranih strani.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Študija temelji na pristopu razvijanja teorije in metodi študije več primerov. Projekti primera so trije projekti urbanega razvoja na Finskem.

Ugotovitve: Ugotovitve vključujejo šest ključnih mehanizmov vključevanja, njihove izzive in konceptualizacijo treh dimenzij vključevanja.

Izvirnost/vrednost: Ugotovitve imajo praktične posledice za vključevanje zainteresiranih strani v kompleksnih projektih okoljih. Poleg tega tridimenzionalni model ponuja novo konceptualizacijo procesa sodelovanja.

Pregled instrumentov za diagnostiko virov za upravljanje človeških virov v času digitalne transformacije

Stephanie Reiner

Otto-Friedrich Universität Bamberg

Silvia Annen

Otto-Friedrich Universität Bamberg

Gabriele M. Murry

Otto-Friedrich Universität Bamberg

Karl-Heinz Gerholz

Otto-Friedrich Universität Bamberg

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.305-356>

Ključne besede: Delovne zahteve in viri, diagnostika virov, digitalni viri, tehnični viri, sistematični pregled literature

Namen: Ta študija predstavlja trenutno stanje raziskav o instrumentih za diagnosticiranje virov v digitalnem delovnem okolju za upravljanje človeških virov.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Študija preučuje diagnostiko virov iz različnih raziskovalnih tradicij in preverja njihovo uporabo v kontekstu digitalnega dela z uporabo več nivojske raziskovalne zasnove v skladu s Priporočenimi elementi poročanja za sistematične preglede in metaanalize.

Ugotovitve: Raziskava kaže na širok razpon instrumentov za diagnosticiranje virov in zagovarja potrebo po večjem soglasju o konstrukcijskih virih. Razkriva tudi raziskovalno vrzel v kontekstu digitalnega dela.

Izvirnost/vrednost: Študija ponazarja kompleksnost raziskav diagnostike virov in predlaga defragmentacijo s konsolidacijo.

Dejavniki, ki vplivajo na rast in razvoj dejavnosti Bodaboda v Zanzibarju

Adilu Salim

Univerza Zanzibar

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.357-376>

Ključne besede: bodaboda posel, Zanzibar

Namen: Ta študija se osredotoča na dejavnike, ki vplivajo na rast in razvoj podjetij Bodaboda na Zanzibarju, ob upoštevanju regulativnih, operativnih, varnostnih in finančnih vidikov. Njen cilj je opredeliti ključne izzive, s katerimi se soočajo izvajalci, ter raziskati priložnosti za rast in trajnost poslovanja.

Zasnova študije in pristop: V izbranih regijah Zanzibarja smo s kvalitativnimi in kvantitativnimi raziskovalnimi metodami zbrali presečne podatke od 150 ponudnikov bodabode. Podatki so bili zbrani s pomočjo vprašalnika, ki je bil oblikovan na podlagi 5-stopenjske Likertove lestvice, in osebnih intervjujev. Za kvantitativne podatke sta bili izvedeni opisna in korelacijska analiza, za odgovore iz intervjujev pa tematska analiza.

Ugotovitve: Študija je pokazala, da je bila več kot polovica glavnih pritožb upravljavcev povezana z visokimi obratovalnimi stroški elektrarne in nezadostno finančno podporo države. Drugi izzivi, s katerimi so se soočali novi člani organizacije, so bili varnostna vprašanja in konkurenca. Kljub temu so se upravljavci strinjali, da je zadovoljstvo strank ključnega pomena za poslovanje, in zagovarjali tehnologijo kot sredstvo razvoja.

Izvirnost in vrednost: Študija ponuja pomembna spoznanja o težavah, s katerimi se spopadajo vozniki Bodabode na Zanzibarju, in o potrebi po ustreznih prilagoditvah in izboljšavah politike za sprostitev tega sektorja. Tako pomaga razložiti, kako se lahko sektor bodaboda razvije v smeri večjega donosa in trajnosti.

Zaznave in napačne predstave učencev 8. razreda o učenju površine in prostornine pri matematiki

M. F. Machaba

Univerza v Južni Afriki

A. Sibanda

Univerza v Južni Afriki

V. Fasinu

Univerza v Južni Afriki

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.377-400>

Ključne besede: Matematika, napačne predstave

Namen: Poučevanje in učenje površine in prostornine predmetov/snovi je med srednješolci že nekaj časa problematično, še posebej med učenci 8. razreda. Vendar pa ostaja dejstvo, da sta površina in prostornina še vedno običajna pojma, ki se vsakodnevno uporabljata pri vseh dogodkih, povezanih z inženirskimi koncepti. Zaradi tega so se raziskovalci lotili raziskovanja vpogleda in dojemanja učencev 8. razreda o površinah in prostorninah pri učenju matematike v srednjih šolah.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Za dosego cilja te študije ta članek preučuje, kako učenci 8. razreda srednje šole v vzhodnem okrožju Johannesburga v Južni Afriki razumejo matematične koncepte o površini in prostornini oblik z uporabo kvalitativnega pristopa, da bi dobili globlji vpogled v študijo, potem ko so raziskovalci izvedli test, da bi izbrali učence z boljšim razumevanjem o površini in prostornini.

Ugotovitve: Po zbiranju in analizi podatkov so raziskovalci ugotovili, da nekateri učenci 8. razreda slabo razumejo pojma površine in prostornine. Zato je raziskava poročala, da učenci 8. razreda pri matematiki zagrešijo nekaj napačnih predstav. To pa je privedlo do slabega razumevanja matematike med učenci, kako najti površino ali prostornino prizme brez uporabe formule. Ta študija je tudi odkrila, da učenci pri reševanju problemov, ki vključujejo površino in prostornino, kažejo nekatere napake, kot je na primer zamenjevanje formul za prostornino in površino.

Izvirnost/vrednost: Ta študija je potrdila, da obstaja nekaj pretiranih posplošitev sposobnosti, idej in formul, kar je bilo razvidno iz njihovih odgovorov.

Kako sta oblikovanje in vzdrževanje identitete skupine uporabnikov vključena v identiteto večjega projekta

Emmanuel Nyameke

Univerza v Oulu

Harri Haapasalo

Univerza v Oulu

Kari-Pekka Tampio

Univerzitetna bolnišnica Oulu

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.401-415>

Ključne besede: vodenje, vodenje projektov, gradbeništvo

Namen: Ta študija raziskuje, kako se oblikuje in ohranja identiteta skupine uporabnikov, ki jo sestavljajo zainteresirane strani vmesnika, v okviru večjega projekta.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Uporabili smo kvalitativno raziskovalno zasnovo v povezavi z induktivno metodo študije primera. Kot primarni raziskovalni podatki so služili intervjuji s skupinami uporabnikov, kot sekundarni vir empiričnega gradiva pa je bila uporabljena projektna dokumentacija.

Ugotovitve: Naše ugotovitve so dvojne. Prvič, opredelili smo sredstva, s katerimi lahko projektne organizacije uskladijo skupine uporabnikov z identiteto velikega projekta gradnje bolnišnice: ustrezne informacije, odgovornost, jasna komunikacija, zadostni viri in usposabljanje ter nagrajevanje skupinskih prizadevanj. Drugič, našli smo načine, kako se lahko skupina uporabnikov poistoveti z identiteto projekta: jasno razumevanje njihovih vlog in odgovornosti, dobra mreža z drugimi člani projekta ter potrebna podpora in priznanje.

Izvirnost/vrednost: Medtem ko sta bili identiteta v začasnih organizacijah in vključevanje notranjih deležnikov do neke mere raziskani, pa je bila identifikaciji zunanjih ali vmesniških deležnikov posvečena omejena pozornost. Naša študija ponuja nov pristop k vključevanju prispevkov skupin uporabnikov v uspešnost projekta.

Smiselno raziskovanje pedagogike modrosti v izobraževanju

Maria Jakubik

Univerza Eötvös Loránd

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.13.417-442>

Ključne besede: Izobraževanje, raziskovanje pedagogike modrosti, bibliometrična analiza, oblikovanje občutkov, VOSviewer

Namen: V tem prispevku se sprašujemo: Kako se je od leta 1980 do leta 2022 razvijalo raziskovanje pedagogike modrosti v izobraževanju, kakšne so njegove značilnosti in možni prihodnji trendi?

Zasnova študije/metodologija/pristop: V študiji je bila uporabljena tehnika znanstvenega kartiranja bibliometrične analize skupaj s tristopenjskim pristopom oblikovanja občutkov za interpretacijo kvantitativnih ugotovitev. Za analizo in vizualizacijo je bil uporabljen program VOSviewer.

Ugotovitve: Rezultati kažejo 128 člankov o pedagogiki modrosti v bazi podatkov Web of Science Core Collection, objavljenih med letoma 1980 in 2022. Rezultati so pokazali, da pedagogika modrosti še ni samostojno uveljavljena disciplina v izobraževanju, je pa hitro rastoče raziskovalno področje.

Izvirnost/vrednost: To je po našem najboljšem vedenju prva študija, ki z bibliometrično analizo raziskuje pokrajino raziskovanja pedagogike modrosti v izobraževanju v zadnjih štirih desetletjih.